

La humanitat

A. II : Núm.
Barcelona, 15 d'abril de 1932

Redacció i Administració, Pelai, 56, segon : Telèfons 16407 i 16408
Impremta: Muntaner, 49 : Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYA

Ahí, primer aniversari de la República, fou un dia de glòria, un dia de triomf, per a l'Esquerra Republicana de Catalunya. Barcelona vestia de festa, Barcelona era un immens clam de joia.

Després de les campanyes innòbles, vils — en les quals no es menyspreava cap arma —, el poble, com en els dies inicials de la República, ha fet justícia als homes que la implantaren, i s'ha allunyat dels que, sense cap dret, volien apropiar-se'n.

No ha servit de res la campanya de vilès i d'injúria odiosa contra els homes de la República. Ahir, el poble de Barcelona, frenètic d'entusiasme, ple de fervor, aclamava Francesc Macià.

Francesc Macià, després d'un any de República, segueix essent als ulls del poble un home digne, honrat, lleial, al qual no ha pogut tacar el llot que li llançaven mans mercenàries. Francesc Macià, ahir, com en els dies inicials de la República, com demà, com sempre, fou el conductor de multituds, l'amic del poble, l'avi.

Barcelona, ahir, era un clam de fervor al president Macià i un clam d'adesió a l'Esquerra Republicana de Catalunya. I aquest clam de fervor i d'adesió s'estenia triomfalment per totes les terres catalanes.

No han servit de res les injúries, les calumnies, les vilès, que certa mena de gent ha llançat aquests passats mesos contra la figura venerable del president Macià, contra tots els homes d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Ahí, primer aniversari de la República, Catalunya es vestia de festa. I ratificava la confiança en els homes d'Esquerra i en Francesc Macià, que triomfaven per la plena voluntat del poble.

—Es interessant el diari?
—Gens. No porta "ecos" de societat ni esqueles mortuòries.

Davant d'un formidable fenomen geològic Arribaran a Europa les cendres dels volcans dels Andes?

Davant la possibilitat que les cendres projectades pels vuit volcans dels Andes, que estan en erupció, que tenen alguns meteoròlegs de Buenos Aires, havem parlat de dita probabilitat amb un distingit geòleg català, molt coneixedor d'aquests fenòmens.

—El fenomen — ens ha dit — que tanta alarma, molt justificada, està causant a Xile, Perú i Argentina, té, segons dades que ens arriben, enorme

importància. No crec que faci gran estralls, però més que no poden fer-se projectes en tractar de les forces de la naturalesa. No cal oblidar la gran distància que separa Buenos Aires del centre d'erupció. De la capital argentina als cràters del Descabezado Grande, Descabezado Chico, Tinguirica i Dimayo, aquest, de la Patagònia, hi ha més de mil quatre cents quilòmetres. Aquesta distància, segons diuen els diaris, l'han salvada fàcilment les cendres que han donat a Buenos Aires l'aspecte d'una ciutat nevada.

—No deu ésser la primera vegada que els volcans dels Andes donen feina.

—A la cordillera dels Andes hi ha cent quinze volcans, els cràters dels quals estan a gran alçada. Un d'ells l'Antisana, està a 5.833 metres sobre el nivell del mar. Els més importants són els de Colòmbia: els divuit volcans de Quito; el Pinchincha, que s'enlaira fins a la regió de les neus perpètuas; el famós Cotopaxi, amb les seves formidables erupcions de 1533, 1698 i 1741, que s'han fet cèlebres; el Sangay, l'Antisana, el Sahama; els sis volcans d'Argentina, el de Uvinas; el de Gualatieri; l'Aconcagua; l'Antuco; el Sarmiento; el Masaya; el Cosguina; l'Yzaleo; l'Orizaba, i els de Mèxic, entre els quals domina el Popocatepetl. Són, doncs, els Andes, una cadena de volcans, molts d'ells gairebé sempre en estat latent, puix si bé feia anys que cap erupció grossa s'havia produït, no han parat de llançar fum, d'emetre sorolls subterranis i d'illuminar el cel al damunt seu, en les nits nuvolades. És un axioma geològic que "el que ha passat un cop tornarà a passar".

—S'anuncien, per a d'aquí pocs dies, terratrèmols a l'Argentina.

—No tenen cap relació, segons els darrers estudis, els terratrèmols amb les erupcions volcàniques. Aquestes dues manifestacions geològiques semblen ésser del tot independents. Les pluges de cendra que soterraren Pompeia i Herculànum, no van ésser pas seguides de cap fenomen sísmic. Tampoc se'n notà cap a Sant Fere de Martínica, en 1902. Allí el desastre no el varen produir les cendres, sinó les masses de gasos i vapors, així com la pluja de pedres, que prengueren velocitats vertiginoses. Els moviments sísmics, si es produeixen, són purament locals, i pels voltants del volcà. No té, doncs, cap fonament la predicció de futurs terratrèmols.

—És possible que les cendres de l'erupció arribin a Europa?

—Les cendres projectades a l'aire amb gran força, hi resten en suspensió mesos i mesos, i fins anys, com va notar-se quan l'erupció del Krakatau, a l'illa de Java, l'any 1883, una de les més formidables que s'han registrat, en trobaren la mort 36.000 persones. Les cendres, llavors, foren projectades a vuit-cent quilòmetres d'alçada i tardaren tres anys en caure a terra. En tot aquest temps varen ésser portades a grans distàncies. A Anglaterra les cendres produïren les típiques "corones" en pondre's el sol. Així, doncs, no fora cap estranyesa que aquesta vegada també arribessin les cendres a Europa, malgrat que les circumstàncies — situació geogràfica — no són del tot favorables perquè tal cosa succeïxi. Aquestes cendres són lleugeríssimes, i es componen de gotetes de lava combinades amb vapors. Segons diu el doctor Marro, argentí, les que ara cauen damunt Buenos Aires estan compostes de silicats potàssics insolubles, que no constitueixen cap perill per a la vegetació, però que, per acció traumàtica, poden irritar seriosament les mucoses. No constitueixen un gran perill però no s'ha d'oblidar que, sota d'elles, quedaren enferrades Pompeia i Herculànum. Si seguissin caient amb intensitat, i cobrissin totalment els pasturatges, podria produir-se una grossa catàstrofe en negar-se el bestiar a cercar-hi l'herba. Esperem que no arribaran a produir-se aquestes contingències.

Així és el que ens ha dit el nostre interlocutor responnent, amablement, a nostre interrogatori. — PEP SEGURA

Als alemanys, la crisi econòmica no els ha esmortuït l'afany per l'investigació científica

Com a mostra de l'activitat científica d'Alemanya, enumerem les expedicions i viatges que en aquest moment estan portant a cap investigadors alemanys.

El zoòleg Hans Krieg es troba a la comarca del Gran Chaco (Amèrica del Sud).

El professor Lessing, del Museu Etnogràfic de Berlín, a Manxúria. L'etnòleg Opperlohde-Doring investiga races desconegudes a Sud-Amèrica.

El professor Blomtschli estudia a Madagascar els animals antropoides. El geògraf Jessen recorre els territoris més apartats d'Angola i Benguela.

El professor Storz estudia certs fenòmens químics d'esflorescència al desert líbioaràbic.

El filòleg Struck estudia la llengua de certes tribus negres de Senegambia.

Spannaus i Stalpner exploren les regions desconegudes de Mozambic.

El psicòleg Thurnwald, l'adaptació dels indígenes de l'Àfrica oriental a la civilització europea.

El doctor Jordan continua les seves excavacions a Urak-Warka (Mesopotàmia), en les quals ja s'han trobat temples construïts cinc segles abans de Jesucrist.

ELS MONARQUICS INTROBARI

Eien al Montseny i deurien ésser a Bata

Després d'ara, els dies que seguien als de Pasqua, publicarem una nota denunciant els assaigs militars d'alguns nuclis monàrquics en la muntanya del Montseny. Aquests consisteixen en una acampada i exercicis de tir, al Pla de l'Espinal, sota de Sant Marçal, a un quart d'hora de Santa Fe del Montseny, lloc conegut de tots els excursionistes i assenyalat en totes les guies, puix és pas obligat per anar a l'ermida de Sant Marçal a Santa Fe.

Ara bé: a nosaltres no ens interessa el que hagi dit cap periòdic reaccionari respecte a aquest assumpte. Que és prou suficient haver-ho dit nosaltres i que el fet sigui absolutament cert.

Per tant, senyor governador civil de Barcelona, l'han assabentat malament certs elements per tal que desmenteixi la nostra informació, absolutament certa i verídica. I és, a més, estrany que tracti de barrejar a la "Palestra" en aquest assumpte uns altres, per tal d'evitar l'error d'un principi, assenyalàvem ja que una cosa era l'actuació catalanista i pacífica d'aquesta entitat, i una altra de molt diferent la il·legal, incívil i provocativa que venien desenvolupant al Montseny els elements monàrquics. I aquests no podien confondre's perquè portaven boines vermelles i exhibien banderes monàrquiques. Queda, doncs, ben precisat el fet i sospit — tenim els testimonis necessaris — per la nostra part.

Però tot això, finalment, no és el més important. Els monàrquics estigueren, certament, al Montseny. Ara, però, deurien ésser a Bata, i no hi són.

¿S'espera, tal vegada, per a enviar-los-hi que, en lloc de tirar sobre un blanc, descarreguin llurs armes sobre els pacífics ciutadans?

Recordem el vell aforisme polític: "governar és prevenir".

¿Quan tenen cap a Bata els monàrquics, senyor governador?

Regió de l'Amèrica del Sud, afectada per l'erupció dels volcans dels Andes

ANY DE COMETES

Aquets inquietos nuclis siderals s'estalonen els uns amb els altres

Pocs anys registra la història de l'astronomia tan abundants en cometes com l'actual. Ja som a la tercera descoberta planetària. El "caçador" ha estat l'astrònom Houghton, de l'Observatori de la ciutat del Cap (Sud de l'Àfrica). Aquest nou turista de l'espai es troba actualment a la constel·lació austral del "Paradís", prop del pol celeste S. i de la brillant "Estrella del Sud", que va inspirar a Juli Verne una reeixida novel·la.

Es de novena magnitud, és a dir, telescòpic. De la mateixa manera que el que va descobrir Delporte a Uccle, del qual ens hem ocupat en edicions anteriors, l'actual cometa té un moviment diürn excessivament ràpid i s'adreça a la constel·lació del "Navili". Un cop arribat a ella, deixarà d'ésser observable.

Del mal el menys. Ja que el pa s'apuja i el tabac va car, quan menys que no ens manquin estels amb cua per entretenir-nos.

EL SOCIALISTA SEVERING
Ministre de l'Interior de Prússia, és acusat pels hitlerians de la signatura, per part d'Hindenburg, del decret de dissolució de les tropes d'assalt d'Hitler. El país, però, ha vist amb bons ulls aquesta mesura, puix que no podia tolerar-se l'existència d'agrupacions militars sota la fèrula de partits polítics.

ELS SEGRESTAMENTS ALS ESTATS UNITS

El rapte de l'infant Lindbergh ha tingut fristos precedents

L'angoixa en què forçosament deu viure aquests dies el matrimoni Lindbergh, és la mateixa que, cap allà l'any 1872, va submergir en el desesper el multimilionari Ross i la seva esposa. S'han donat, en la història de la delinqüència americana, infinits casos de desaparicions d'aquest gènere. Però el que ofereix més punts de contacte amb l'actual drama de Hopewell, és el de l'esmentat milionari Ross.

Ross era californià i va ésser un dels promotors de la riquesa del país — encara avui hi ha una vall que du el seu nom —. Tot d'una hom li va arrabassar un filllet que s'havia endut amb ell, a visitar un "show", o fira local. Es tractava d'un fill únic, estimadíssim del seu pare. Aquest va declarar-se donaria tot el que li demanessin per tal que li fos retornat el fill.

En aquest moment que amènça de desenrotllar-se una aventura de la qual sembla el cas Lindbergh la segona edició. Varen sorgir de perot emissaris i ambaixadors, en recerca de comissions, avenços o estrenes. Cada intermediari que es presentava, en aprofitant cobrat poc o molt, anunciava l'imminent retorn de la criatura. Però la criatura no tornava.

Transcorregueren dies, setmanes, mesos, anys. El pare no parava en les incessants recerques sense cap resultat positiu, tot i que sempre hi havia en campanya un o altre agent misteriós,

Aquestes negociacions servien només per a evitar que Ross es llançés a la desesperació. L'home hi perseverava. Tenia la certitud que un dia o altre sortiria amb la seva.

Al cap de vint anys, encara durava la tragicomèdia. El xantatge més escaudós feia presa de la fortuna del pobre pare. Cada dos per tres, se li presentaven davant jovecells que li asseguraven ésser el seu fill. Quan la trama de la impostura era excessivament grollera, Ross es limitava a posar l'impostor a la porta. Tanmateix, però, el que de vegades sentia explicar el mig convencida i, per si per no, dotava el jove visitant. D'aquesta manera una colla de joves vivien confortablement a compte del milionari. Hi ha indicis que fan creure s'havia format una veritable associació de xantagistes i timadors que tenia per exclusiu objecte explotar la mina que oferia a llur vivacitat el credul adoloriment del milionari Ross, que cada dia n'era menys, de milionari. El desenllaç de la tragèdia fou que Ross va morir gairebé sense un centí i a dos dits de la follia...

Mai ningú no ha sabut on va anar a raure la criatura desapareguda. Ni la policia oficial, ni els col·laboradors particulars de bona fe no pogueren mai escatir aquest misteri.

L'exemple de Ross, caldria que alligonés Lindbergh, en el sentit de privar-lo de deixar anar un dòlar sense que el seu fill fos a casa seva. Altrament, si obre la mà i escolta els que a cada moment aniran a oferir-li pistes, tota la bretolada dels Estats Units desfilirà per casa seva amb la voracitat d'un vol de corbs. El que no hi anirà, serà el filllet perdut. És de creure que les coses, aquest cop, tinguin un resultat més falaguer.

SANCHEZ DEL CERRO
President de la República del Perú, que ha tornat a Palau després d'una estada de trenta-cel dies a la clínica de Miraflores, on fou traslladat en ésser objecte d'un intent d'assassinat. En arribar prengué jurament al Govern de la República.